

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, http://www.me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

Шановний !

Міністерство економіки України разом з Міністерством юстиції України, Міністерством фінансів України і Міністерством у справах ветеранів України на виконання доручення Прем'єр-міністра України від 05.10.2022 № 26795/1/1-22 до листа Президента України від 30.09.2022 № 01-01/689 опрацювало порушені у Вашій електронній петиції від 05.07.2022 № 22/148488-еп питання і в межах компетенції повідомляє.

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації трудових відносин» № 2352-ІХ від 1 липня 2022 року (далі – Закон № 2352) згідно з інформацією розміщеною на офіційному веб-сайті Верховної Ради України 15 липня 2022 року було повернуто до Парламенту з підписом Президента України.

Закон № 2352-ІХ опубліковано в газеті «Голос України» 18 липня 2022 року, а 19 липня 2022 року він набрав чинності.

Підпунктом 17 пункту 1 розділу I Закону № 2352-ІХ внесено зміни до статті 119 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП) в частині виключення норми щодо збереження роботодавцем середнього заробітку працівникам, призваним на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Бігун Надія Валеріївна**

Сертифікат [58E2D9E7F900307B0400000054F7340047A6A600](#)

Дійсний з по [28.07.2024 23:59:00](#)

Мінекономіки

4706-01/70584-09 від 19.10.2022 11:16

резервістів в особливий період або прийнятими на військову службу за контрактом, у тому числі шляхом укладення нового контракту на проходження військової служби, під час дії особливого періоду на строк до його закінчення або до дня фактичного звільнення.

Водночас, таким працівникам продовжує здійснюватися виплата грошового забезпечення за рахунок коштів Державного бюджету України відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

Згідно з частиною четвертою статті 9 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» грошове забезпечення виплачується у розмірах, що встановлюються Кабінетом Міністрів України, та повинно забезпечувати достатні матеріальні умови для комплектування Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів кваліфікованим особовим складом, враховувати характер, умови служби, стимулювати досягнення високих результатів у службовій діяльності.

При цьому, Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 28 лютого 2022 року № 168 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану», якою передбачено додаткові виплати військовослужбовцям та деяким іншим категоріям службовців на період дії воєнного стану.

Водночас, з 24 лютого ц. р. в Україні суттєво збільшилася кількість осіб, прийнятих або призваних на військову службу, яким роботодавці мали зберігати середній заробіток на весь час такої служби. Їх чисельність зросла з 24 000 у грудні 2021 року до щонайменше 250 000 станом на червень 2022 року, що в свою чергу призвело до відповідного зростання обсягів грошових зобов'язань роботодавців, які в умовах війни не підкріплюються їх доходами від господарської діяльності.

У рішенні від 8 жовтня 2008 року № 20-рп/2008 у справі про страхові виплати Конституційний Суд України вказав, що види і розміри соціальних послуг та виплат потерпілим, які здійснюються і відшкодовуються Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України (в даному випадку – середній заробіток зберігається роботодавцем за рахунок його коштів), встановлюються державою з урахуванням його фінансових можливостей.

Такий принцип закладений, зокрема, в Загальній декларації прав людини 1948 року, згідно з якою кожна людина, як член суспільства, має право на соціальне забезпечення та на здійснення необхідних для підтримання її гідності та для вільного розвитку її особистості прав у економічній, соціальній і культурній галузях за допомогою національних зусиль і міжнародного співробітництва та відповідно до структури і ресурсів кожної держави (стаття 22). Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 року встановлює загальний обов'язок держав забезпечити здійснення прав, що передбачені цим пактом, у максимальних межах наявних ресурсів (пункт 1 статті 2).

Європейський суд з прав людини у рішенні від 9 жовтня 1979 року у справі «Ейрі проти Ірландії» також констатував, що здійснення соціально-економічних прав людини значною мірою залежить від становища в державах, особливо фінансового. Такі положення поширюються й на питання допустимості зменшення соціальних виплат, про що зазначено в рішенні цього суду у справі «Кйартан Асмундсон проти Ісландії» від 12 жовтня 2004 року.

У рішенні Конституційного Суду України від 22 травня 2018 р. № 5-р/2018 зазначається, що звуження змісту та обсягу існуючих конституційних прав і свобод людини є їх обмеженням. Верховна Рада України повноважна ухвалювати закони, що встановлюють обмеження, відповідно до таких критеріїв: «обмеження щодо реалізації конституційних прав і свобод не можуть бути свавільними та несправедливими, вони мають встановлюватися виключно Конституцією і законами України, переслідувати легітимну мету, бути обумовленими суспільною необхідністю досягнення цієї мети, пропорційними та обґрунтованими, у разі обмеження конституційного права або свободи законодавець зобов'язаний запровадити таке правове регулювання, яке дасть можливість оптимально досягти легітимної мети з мінімальним втручанням у реалізацію цього права або свободи і не порушувати сутнісний зміст такого права» (абзац третій підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 1 червня 2016 року № 2-рп/2016).

Поряд з цим зазначаємо, що згідно з частиною першою статті 9¹ КЗпП підприємства, установи, організації в межах своїх повноважень і за рахунок власних коштів можуть встановлювати додаткові порівняно з законодавством трудові і соціально-побутові пільги для працівників.

Міністерство у справах ветеранів України окремо зазначило, що в межах компетенції інформувало Комітет Верховної Ради України з питань соціальної

політики та захисту прав ветеранів про підтримку відповідного законопроекту та надавало зауваження до окремих його положень, зокрема в частині надання відпусток.

Одночасно повідомляємо, що відповідно до частин першої та другої статті 48 глави 8 розділу II Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10 лютого 2010 року № 1861-VI «Про Регламент Верховної Ради України», рішення Верховної Ради можуть бути скасовані Верховною Радою до підписання відповідного акта Верховної Ради Головою Верховної Ради України. Закони, постанови та інші акти Верховної Ради, що набрали чинності, скасуванню Верховною Радою не підлягають, вони можуть бути визнані Верховною Радою такими, що втратили чинність.

З повагою

Заступник Міністра
економіки України

Надія БІГУН